

מאריאן מארינאל לא היה דמות מושכת-לבבות. הוא היה בחור נזעם וקשה, משוקע עמוק בתוך עצמו, מכונס עד קצה גבול האפשר. העצמיות הקיצונית של אישיותו הסבוכה הוטבעה בכול: החל מציוריו וכלה בהופעתו החיצונית. החל בטיב הפסבדונים האמנותי שבחר לעצמו וכלה בסופו הטראגי, שהביאו על עצמו במו ידיו. דמות גוצה ומוצקת זו — כישרון ניכר (אולי אף גאונות) וסבל אישי עמוק שימשו בה בעירבוביה. מי שביקר בחדרו הירושלמי, שהמיטה, הרהיט היחידי, תפסה את כל חללו, וראה את תמונותיו ואותו, סגורים בתוך סימטה נידחת בין ד' על ד' אמות, ידע מיד: כאן, לפניו, מצוי איש הרחוק מכל שאון חיי-האמנות המקובלים, אבל הוא מצוי בעיצומם של הרעיונות ובעיצומן של הבעיות האמיתיות, בכיבושנו של הציור המודרני, לפחות בפוטנצייה.

אמרתי, לפחות בפוטנצייה. אבל אין זו הערת הסתייגות. כישרונו הגדול של מאריאן היה ודאי, ככל שנוקק מן-הסתם לתקופת-התפתחות נוספות, שכן כך הייתה דרכו כפי שראינוה: תקופות שקט קפואות ותקופות-יצירה, תקופות-ציור קנדהות, באו אצלו אלו אחר אלו. ייתכן שבתום שנים מעטות היה מאריאן זוכה ומגיע למיצוי כל תכונותיו כאמן. אפשר, אמנם, שבעיותיו האישיות והפרובלימאטיקה שהסעירה אותו — לא היו מאבדות ממתחם גם לעת הצלחתו כצייר. בכל אופן מאריאן הצייר היה זוכה, בלי שום ספק, לו אך ניתן לו הזמן ההכרחי, לביטוי עצמי מלא.

אבל אי-שם באמצע דרכו השוממת והמוזרה קיפד מאריאן את חייו, בקצר חשמלי חדפעמי. הוא חדל להתקיים, ומה שצייר עד איתו רגע הוא עכשיו כל מה שנותר לו כלפי חוץ, הוא כל מה שניתן להשתמש בו עתה כבכרטיס-ביקור שעה שבאים להזכירו לפני אלה שלא הכירוהו. תדפיסים מיצירותיו שמוכאים כאן באים למלא חובת-כבוד כלפי מאריאן, שמעבר לכל השוני שבו היה, אם נשתמש בטרמינולוגיה של אחד מידידי, „אח-אמן“, והבאתם אינה פוטרת אותנו מחובתנו להוציא לאור את אלבום ציוריו השלם. שהרי רק אלבום-ציורים כזה יוכל להביא לפני רבים, ולו בקירוב, את דמותו של מאריאן האמיתי, כפי שידענו אותו במשך חורפים ירושלמיים אחדים.